

Fokdoeldiscussie zorgt voor aanpassing

Vanaf april 2022 wordt de bwb-index aangepast. Sterfte bij geboorte krijgt in de samenstelling iets meer gewicht ten koste van de fokwaarde eindbeoordeling. In een publicatie van afgelopen maand overheersen een aantal bloedlijnen de toplijsten.

TEKST WIM VEULEMANS

Iets meer dan twee jaar geleden introduceerde het Vlaamse stamboek Belgisch witblauw de nieuwe bwb-index. De basis voor deze index was het door de leden-vleesveehouders van Coöperatie CRV in 2016 vastgelegde fokdoel. Dit fokdoel werd toen als volgt omschreven: ‘Een dier dat een makkelijke opfok kent, een hoge dagelijkse groei, een eerste kalf op 24 maanden krijgt en weer vlot drachtig wordt.’ Om dat fokdoel na te streven en veehouders de nodige handvatten te geven is toen ook een algemene index ontwikkeld. Deze bwb-index kan de foktechnische waarde van een dier – gericht naar het Vlaamse fokdoel – bepalen ten opzichte van de populatie. Vleesveehouders die steeds de stieren met de hoogste algemene index kiezen, zullen finaal het sterkst richting het vooropgestelde fokdoel evolueren.

Gevolg fokdoeldiscussie

De rascommissie Belgisch witblauw van CRV heeft de fokdoeldiscussie die vorige winter is georganiseerd, geëvalueerd en besproken. Het fokdoel voor Belgisch witblauw wordt op basis van deze analyse gehandhaafd zoals dat vastgelegd is in 2016. Uit de fokdoeldiscussie is ook een analyse gemaakt van de bwb-index. Vleesveehouders konden de verhoudingen van de fokwaarden in de bwb-index beoordelen en zelf samenstellen. Daarbij is vastgesteld dat de ingevoer-

de bwb-index goed aansluit bij de wensen van de vleesveehouders. Het gewicht dat veehouders in Nederland en Vlaanderen namelijk zelf gaven aan de verschillende kenmerken, kwam goed overeen met de gewichten die de rascommissie Belgisch witblauw zelf gaf bij de introductie van de bwb-index. Enkel het kenmerk sterfte bij geboorte mocht bij een groter deel van de vleesveehouders meer gewicht krijgen in de samenstelling. Dat stond dan tegenover minder gewicht voor eindbeoordeling.

Vervolgens heeft de Animal Evaluation Unit van Coöperatie CRV op vraag van de rascommissie onderzocht welk effect een aanpassing van sterfte van 5 naar 10 procent en eindbeoordeling naar 15 procent had op de populatie en dit vergeleken met de huidige samenstelling. Die testrun is uitgevoerd op de fokwaarden van april 2021. Daaruit viel te concluderen dat er met de aanpassing beperkt wordt toegegeven op beenwerk, bespiering en eindbeoordeling (zie figuur 1). Er is een kleine winst op sterfte (minder) en vruchtbaarheid en groeikracht. De inweging van sterfte bij geboorte wordt daarom per 1 april 2022 verhoogd van 5 naar 10 procent en de inweging van eindbeoordeling verlaagd van 20 naar 15 procent.

Bekende bloedlijnen overheersen

In december werden ook nieuwe bwb-indexen gepubliceerd. Deze publicatie is dan ook de laatste in de eerder vastgelegde samenstelling van de bwb-index. Bij deze publicatie worden steeds drie lijsten gepubliceerd op de website van Coöperatie CRV.

De eerste lijst omvat de jongere stieren met een betrouwbaarheid van de bwb-index lager dan 35 procent. Deze jongere stieren hebben zelden nakomelingen. Dit betekent dat de bwb-index berekend wordt op basis van prestaties van ouders en aanverwanten, zijnde verwachtingswaarden. Sinds merkerfokwaarden beschikbaar zijn voor een aantal stieren, stijgt de betrouwbaarheid van de bwb-index voor jongere stieren iets sneller. Naarmate er dan ook meer infor-

Tabel 1 – Samenstelling van de bwb-index voor en na de aanpassing naar aanleiding van de fokdoeldiscussie

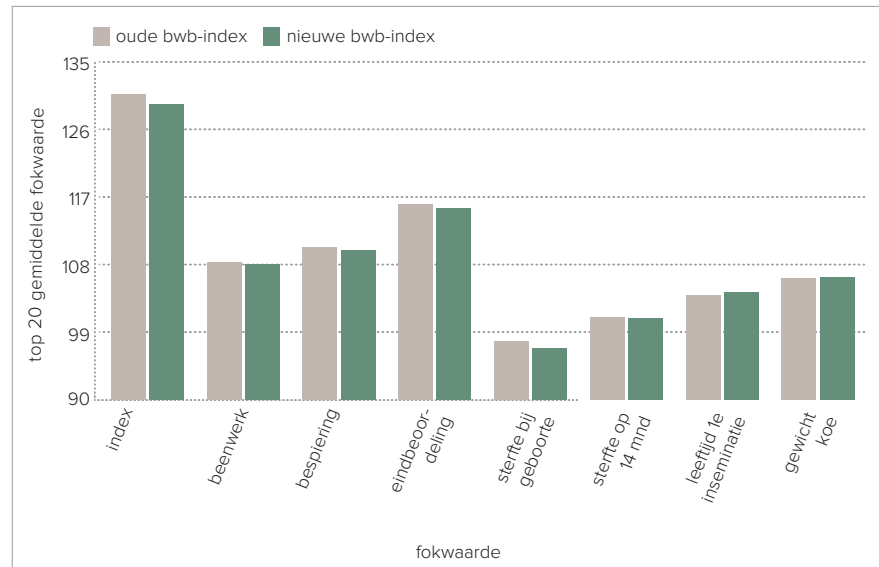
kenmerk	bron	oude bwb-index (%)	aangepaste bwb-index vanaf 1-4-2022 (%)
leeftijd eerste inseminatie	CRV	20	20
karkasgewicht koe	CRV	30	30
beenwerk	Ciney	10	10
sterfte bij geboorte	Ciney	-5	-10
sterfte op 14 maand	Ciney	-5	-5
bespiering	Ciney	10	10
eindbeoordeling	Ciney	20	15

matie van prestaties van nakomelingen wordt toegevoegd, stijgt ook de betrouwbaarheid.

De lijst van jonge stieren wordt aangevoerd door *Leandro van Ter Bos*. Deze Wilmotszoon kreeg een bwb-index van 143 en is daarmee de allerhoogste stier. Leandro combineert een aantal goede lineaire kenmerken met een goede leeftijd eerste inseminatie en veel groeikracht (gewicht koe). Verderop in de top 10 van de jongere stieren vinden we nog twee andere Wilmotszonen. Ook twee Futézonen staan in de top 10. Met een bwb-index van respectievelijk 137 en 136 bevolken *Megawatt de Bierwa* en *Cachemire de Dessous la Ville* plaats twee en drie.

Futé (v. Grommit) vinden we dan weer terug op plaats vier in de tweede lijst, deze met wachstieren (betrouwbaarheid tussen 35 en 65 procent). Hij heeft zelf een bwb-index van 130. In deze toplijst staan overigens maar liefst vier zonen van *Attribut* geneerd. *Econome de Fond de Bois* is met een bwb-index van 140 de hoogste en nummer één in de lijst. Een andere *Attributzoon*, *Kastaar van het Bareelhof*, staat op nummer drie in de lijst met een bwb-index van 131.

Attribut de Fond de Bois en *Wilmots du Falgi* zijn met een bwb-index van respectievelijk 138 en 141 ook de twee toppers in de lijst met stieren met de hoogste betrouwbaarheid. Beide stieren maken ook deel van

Figuur 1 – Effect van de aanpassing van de bwb-index op de verschillende onderliggende fokwaarden

een aantal bloedlijnen die momenteel de bovenhand hebben in de toplijsten met de bwb-index, onder meer via *Attribut*, *Adajio*, *Benhur* en *Imperial*. |

Meer info: www.cooperatie-crv.nl

Tabel 2 – Fokwaarden van de top 10 van stieren op basis van hun bwb-index en de betrouwbaarheid van deze bwb-index

	naam stier	naam vader	bwb-index	betr.	beenwerk	bespiegeling	eindbeoordeling	sterfte bij geboorte	sterfte op 14 maand	leeftijd bij 1e inseminatie	gewicht koe
lijst met stieren betrouwbaarheid index lager dan 35%											
1	Leandro van Ter Bos	Wilmots	143	29	123	120	126	96	100	104	106
2	Megawatt de Bierwa	Futé	137	24	115	118	131	97	101	104	103
3	Cachemire de Dessous la Ville	Futé	136	20	139	114	124	98	100	102	103
4	Macron van Willecomme	Wilmots	134	28	110	110	114	96	100	104	108
5	Oulare van den Hondelee	Magloire	132	33	117	119	119	94	105	103	104
6	Amoureux Hof Ter Goedtmoed	Litige	129	24	124	123	125	104	107	100	102
7	Marlo van het Caloenhof	Lennie	129	31	111	106	111	99	101	98	111
8	Geronimo van Perenhof	Wilmots	128	27	106	109	115	98	101	102	107
9	Aimable de la Claie	Econome	128	26	123	108	112	98	98	105	103
10	Nebuleux de Petit Brin	Glaieul	126	28	106	100	109	96	105	105	107
lijst met stieren betrouwbaarheid index hoger dan 35% en lager dan 65%											
1	Econome du Fond de Bois	Attribut	140	54	144	122	118	106	102	109	101
2	Litige du Sart	Impérial	133	50	142	124	122	104	107	100	102
3	Kastaar van het Bareelhof	Attribut	131	50	104	112	115	100	103	105	107
4	Futé	Grommit	130	43	108	123	130	98	100	102	101
5	Jackson van de Stokerij	Imperial	129	50	107	119	110	103	106	101	109
6	Aguichant de Fooz	Kubitus	125	46	104	105	106	97	95	107	105
7	Bavard du Chateau Fallois	Hazard	125	36	98	117	126	104	108	102	103
8	Kaiser de Bierwa	Or	124	42	92	114	118	95	106	103	105
9	Joujou de Petit Brin	Attribut	124	40	108	113	117	100	103	104	102
10	Fly du Fond de Bois	Attribut	124	51	127	116	116	115	110	101	103
lijst met stieren betrouwbaarheid index hoger dan 65%											
1	Wilmots du Falgi	Benhur	141	74	116	110	120	93	94	105	108
2	Attribut du Fond de Bois	Impérial	138	96	110	116	115	100	106	110	106
3	Grommit Hof Ter Zilverberg	Adajio	136	78	95	117	127	90	95	104	106
4	Or de Beaujeu	Adajio	136	92	85	115	119	96	111	106	110
5	Glaieul du Pont de Messe	Attribut	135	80	108	105	114	96	113	105	110
6	Empire d'Ochain	Implant	135	96	83	92	107	82	91	107	114
7	Benhur du Champ Bouval	Fétiche	134	94	112	106	121	99	103	102	108
8	Jackpot Ter Reybroeck	Bijoutier	132	90	112	96	105	87	93	103	111
9	Ultimo van de IJzer	Benhur	131	82	115	117	123	104	105	98	107
10	Art Déco de Mahoney	Jackpot	130	74	118	112	116	112	97	101	107